

«МАНГУ ЯШАРМИЗ ЯНГИ ЗАМОН ИЧРА»

ШУҲРАТ

«Мальвист» оқшоли

Кечиккан севи

Ешлинда севгидан бўлмади оғох,
Китоблар ўқидим, ўзини кўрмадим,
Энди-чи, сочига тўшгандай оқ,
Севгининг юнидан энгилди наҳдиди,
Ешлинига ярашар, деб эдим севи,
Ешлининг ҳақиқ деб қилмасдан парво,
Ногихон қалбидан,
Оқ, берди ёлғи,
Шу экан, азизлар, дарди-бедаво!
Ошира қилмоқча номуз бунади,
Ошира этмасам ёнади ичим,
Нахотин, нудайиб, нулдан тунади,
Нахотин, етмасам бардошу нуқмади,
Олисан товуши келса нифо,
Вужудим қоплайди ҳаллом,
Деразам ортидан тушса бир соғ,

Майли, хайр...

Майли, хайр, эй соҳиб қалб,
Қолар бўлди юрагим бўзал,
Ким севимли бўлдибу зўрлаб,
Мен боримдан кетингдан излаб,
Севгинг топсанг мени унутиб,
Мангу бахтли бўлиб қоларсан,
Бахтисиз бўлсам мени ёд этиб,
Балим нунда эсга оларсан!
Майли, эрикам, соғ бўл, омон бўл,
Чин дилимдан тилагим оқ йул!

Дарё ўзани

Қачонлардир худан шу ердан
Тўқин уриб оқиздир дарё,
Энди эса, вончиб бу сирдан
Фанат тарих ва кўкна дунё,
Энди унинг изи бор факат,
Қирғоқлари битишди нураб,
Баҳор келса, ниш уриб нураб,
Ез қичқиди нетар ножираб!
Қани ўша тўқин урган сув,
Қани ундан баҳраманд бог-роғ?

Кўнлик қораси

Кўнликнинг қораси юкса қўлингга
Нимага лабларинг буришиб кетди?
У эса, зориниб ёриниб қайрида,
Сен билан мулоқат оининг кутди,
Сен уни қора деб нахсима сира,
Қоралик тақдирини қора не ажаб!
Оқ бўлиб қора иш қилгандан қува,

Шудринг

Шудринг ёнар қуёш чиққунча,
Томчи-томчи марйорид донча,
Сен турибсан ҳариди боққанча,
Дейсан: — Қуёш чиққунча, аман!

„Қар одалининг“

Қар одалининг онгида
Бир қуёш бордир,
Қар одам қалбидан бир ёруғ юлдуз,
Шу қуёш ичиндан танқирини нулдуз,
Шу юлдуз тисмоли юксали зордир,
Қуёшинг булутга кирмасини сира,
Ҳеч пастга тушмасин
Баланд юлдузинг,
Бахтингни поилуғу
Ростилинг сўра,
Хоҳ бахтин, хоҳ бахтисиз
Сабаби ўзини!

Мозли жомон

Гулзоридан отди нигоҳ,
Кўзи ўлдирди-ўлдирди,
Бир сўз қилди қуёш нигоҳ,
Сўзи ўлдирди-ўлдирди,
Акс-садоси ёноғидан,
Ширин сўзи қулоғидан,
Атр бўйи димоғидан,
Узи ўлдирди-ўлдирди,
Нола қилдим — ҳеч билмади,
Ҳолим сўраб бир келмади,
Тул узатсам қайримди,
Нозин ўлдирди ўлдирди,
Бунча нозли жомон экан,
Қар бир сўзи дармон экан,
Бир кўрмоқлик армон экан,
Изи ўлдирди-ўлдирди,

Соғиниш

Сени кутдим бўлиб интизор,
Пўлинг узра кўзини нигорон,
Сени кутдим, сенига ҳам бор,
Сени кутдим, соҳибни дарвон!
Болғиримда гул очди баҳор,
Гулларимдан ўзинг ториб нет,
Бирга келиб ҳар лайли наҳор,
Муҳаббатинг майли юксар эт,
Уфларига интизор боқсам,
Унда ёнган қуёшим сенсан,
Дарёларда нур бўлиб оқсам,
Қирок екидан йўлашим сенсан,
Қайтиб келсам узоқ сарфандан,
Қутиб олган ёлғизим сенсан,
Бошларимда гул мадаб зардан,
Бирга қолган ёлғизим сенсан,
Ҳар боқиниш натта баҳт менга,
Табақсимнинг чеки йўқ лавзат,
Бошим қўйсам агар қўйсингга,
Шудир менга берган иззат,
Юрак бағрим эзмасин алам,
Кел, азимин, кўзин йўлингга,
Утга отсанг, гулга нўмасан ҳам
Билми бахтим, эрикам қўлингга!

С. ЯНИ,
юримлик
фанлари
кандидати

«Советска ястиция» журналнинг 1978 йил 15-сонидан Совет юстицияси Бутуниттфок илмий-тадқиқот институти лабораториясининг бошлиғи, юридик фанлари кандидати С. ЯНИНИНГ «Ҳаво океани қароқчиллари» ноқалас эълони қилинди.

Бутун сиз ана шу мақолани А. ҲАҚАНОВ ва Т. ТОШЕВлар таржимасида ўқисиз.

1955 йил 1 ноябр. АКШ, Колорадо штати. Тун. Куз осмонининг зулмат қаъридан қандайлар самолётнинг овози эшитилди, унинг қанотлари остидаги чирок шўълалари эса қанчаб турган буюбур юлдузлароваро уйкугади ер узра сўзиб барварди. Бу олаётдаги тунги «Денвер» — Поулленд оёқси эди. Ту савдан юлдузлар учундай бўлиб, момақалдирок овозига ўқшаш кучли портлаш содир бўлди. Осмон бергини бир зумда сўғ сариғи ранг қоплади. «ДС-6В» пассажир саволёти ўз ортида ёнаётган бензин изини қолдириб, ҳавода парчалана бошлади. Самолёт бортдаги жами 44 киши ҳалок бўлди.

Тергов маълумотларига қараганда, қаловатнинг содир бўлишига самолётнинг бағам бўлимидаги портлаш сабаб бўлган. Теда бу фожиянинг асл айбодри ҳам топилди. У 23 йиллик Джек Грэхам ҳам топилди. У осмоннинг ҳалокатида сўнг 37500 доллар халқдаги страхование муқофотини олиш мақсадида портловчи қурималани оналисини буюмлари (юки) орасига яшириб қўйганди. Урушдан кейинги йилларда самолётга ҳужум мана шундай тарзда бошланди. Уша йиллари журналистлар эълонларда Америка криминалистикасини энг

Атоқли ўзбек шоири драматург революционернинг макбарасидаги мармар плитага Ҳамзанинг ўйиб ёзилган тўрттада «Мангу яшармиз янги замон ичра» деган сатр бор. Атрофи азамат дараклар билан урғиб олинган макбара Фаргона областидаги Ҳамзаобод (собиқ Шохимардон) қишлоғининг энг баланд жойида турибди. Бу ерга минг-минглаб кишилар — маҳаллий аҳоли, шу билан бирга Ватанимизнинг турли ерларидан туристар ҳам келишади. Уз ҳаётини Совет ҳокимиятини ўрнатishi учун фидо этган кишининг хотира-

ларига бағишланган китобхоналар конференциялари ўтказилди. Экспозиция доимо бониб бормоқда, — деб хикоя қилади Абу-Бакир Раҳмонов. — Ҳамза номили қолқоз меҳнатчилари, шоир номи билан аталган шу ердаги мактаб ўқувчилари коллекцияни тўлдирадиган янги-янги материаллар қидириб топиб, музейни кенгайтиришга куммақлашмоқдалар.

Музей директори А. Раҳмонов зияратчиларга музей залларидан бошлаб бориб, уларга Ҳамза туғрисида ўзинг хос ҳужжатини қисса ҳақида

сўзлар экан, у 1929 йилда Шохимардонда бўлган фожияли воқеалар ҳақида ҳам гапириб беради.

... Баландликдан қишлоқ кўзга яққол ташланади. Бундан қарийб 50 йил муқаддам тор қўчаларнинг бир бурчагида фожиа руй берди. Буржуазия миллатчилари томонидан тиж-гилган жақолатлар март кунларидан биринчи Ҳамзани тошборин қилб «Илдирилар» Ҳамза одамларига ҳақиқатини тушуниргалиги учун уни ўлдирди. Ҳамза қишлоқда мактаб оқди, ҳосил олмоқдалар. Оталар шини — янги коммунистик жамият қуришдан иборат ишни давом эттирадиган янги авлодин, фарзандларини тарбия қилмоқдалар. Ҳамза келажак туринида эрзу қилиб, сўнг яшармиз янги замон ичра, деб тараннум этган эди.

... Маҳаллий мактаб саҳнасида Ҳамзанинг «Тухматчилар жақсон» спектаклининг премьераси бормоқда. Бу — ёш ҳаваскор артистларнинг иккинчи иши. Маъмур «Бой ила халқ» пьесасини аввал саҳнага қўйишган эди.

О. ОСИПОВ,
УСТАГ мухбири.

Хикоят
Суботона лабораторияси
Абуя Ло ал-МААРИЙ

Ақл-заковат зийнатлари

▲ Кўп болалар ота-онанинг ҳақиқини ўрнига қўймайди. Бола ўзининг дунёга келишига сабабчи бўлганларини унутиб, ота-онанинг яхши тарбият қилиш ўрнига қўлида борини улардан аяйд.

▲ Фарзандни тарбият қилиш учун ота-она ўзларининг ҳар хил ўт-ўғларга урган. Охир натижада бола аримас овқатини ҳам улардан яшириб ўзи ейдиган бўлди.

▲ Бола ота-онанига нисбатан ҳурматсизлик қилди, уларни қамситди, ҳатто оёқ-қўлининг боғичига ҳам аризмади. Аммо улар эса болани кеҳасидани ой ва юлдузлардан ҳам устунроқ кўришарди.

▲ Болага ота-онани гўё бир ёмонлик қилгандек уларга жаҳл-газаб билан муомала қилади.

▲ Отаси ёки онасига бетоблик бўлса ёки бирор ташвиш тушиб қолса, бола беғам ухлайверади. Аммо унинг бирор ери оғирганда ота-она ухлаш бир ёқда турсин, қўзларини ҳам юмг-н эмасди.

▲ Бола ота-онасидан манфаатланиш учун, мен сизни яхши кўраман, деб аллайди. Елгон айталсан деб гапни рад қилишмайди. Яна унга меҳр-шафқат қилишаверади.

▲ Ота-она боладан ҳеч фойда қўрмаса ҳам, унга узоқ умир тилашади. Орағимизда қолсин деб ҳақиқатан дўшлар қилишади.

▲ Ҳаёт ўтиб кетадиган нарса. Шу ҳаётда сен ота-онанинг ҳурматлаб юли Хусусан она ҳаммадан кўпроқ ҳурмат ва таҳсинга лойиқдир.

▲ Она болани бир неча ой қоринида қўйиб, унга узоқ вақт унга оқ сўтини омвизиши туғайли ҳар бир инсоннинг ҳурматига сазовордир.

▲ Сен ҳамма вақт отангинг оғирини енгил қил. Унинг ёши улгайди, куч-қувватидан кетди. Энди сен унинг юкни кўтар, хизматини қил!

▲ Сен истасанг-истамасанг тақдир амри билан отаг сенинг вужудга келишига сабабчи бўлди. Шу билан бирга, у топан-тутганини ўзи емай-ичмай сенига илтиди.

▲ Улғу даража, илм-маърифат талабиди қўнға уқини ҳаром қилган кишигагина ўша мақсада эришиш йўллари очилади.

▲ Сен аш-шират, ўйин-қўлингга мағрур бўлиб улуғ мартаба, илм ва маърифатини талаб қилишдан четда қолма!

▲ Киши дунёдан ўтиши билан номи ўчади ва кишилар хотиридан ҳам унутилади. Аммо қандай аҳлилим қилган, яхши хотирлар қолдирган кишилар ўлса ҳам мутлақо ўймаган, ҳисобланади.

▲ Инсонлардан ёмон одалардан бири — яқинда вафот этган кишилар учу йилгаб хотам тутиши, илгари ўтганларини унутиб, хотирдан чиқариб юборишларидир.

▲ Сен кўп вақтларининг бекорга ўтказиб юрсанг бунинг учун ҳеч қайғурмайсан-у, аммо аримас бир нарсанг қўлингдан кетса кўп пушаймон ейсан!

▲ Баъзи бегона, турар жойи сиздан узоқ бўлган кишилар қўни-қўшинингиз, амави ва тоғларингиздан кўра сизга меҳрибонроқ бўлиб чиқари.

▲ Кетидан турли фалокатларнинг келишига сабабчи бўлган аш-ширатда яшаётган кўра, озига қаноат қилиб боташвиш умр кечириб роҳатланироқ, яхшироқдир.

▲ Уйлашмича инсон ахлоқда, юрш-турушида отасидан кўра даврига кўпроқ ўхшаб кетади.

▲ Эй, мағрур инсон, сен ақл билан бошқалардан ажралган экансан. ҳамма ишларингда ўша ақл билан маслаҳатлаш! Ақл кишиларни яхши йўлга ундоқчи ва ёмонликдан қайтарувчи пайгамбардир.

«Ташгирогор» лойиҳалаш институтининг ақил коллектив шахримиз хусусига-хусуси қўша, ётган кўллаб турар жой ва маъмурий бинолар лойиҳаларини яратиб бермоқда.

СУРАТДА: (чапдан) Ёустиахона архитектори Рустам Шонқиров, инженер Маргарита Туниева, архитектор Сандром Азиев ва группа раҳбари Винтор Бреусенно иш чизмаларини муқома қилмоқдалар. Н. Шонқогомов фотоси.

«Ташгирогор» лойиҳалаш институтининг ақил коллектив шахримиз хусусига-хусуси қўша, ётган кўллаб турар жой ва маъмурий бинолар лойиҳаларини яратиб бермоқда.

● ТАБИАТ
ВА ИНСОН

ЗОҒЧА
ТУТУННИ
ЁҚТИРМАЙДИ

● «Фан» нашриёти тухфаси

«ШИФОБАХШ НЕЪМАТЛАР»

Белоруссиянинг Магловтукоски қишлоғида истикомат қилувчи доктор Петр Сич Палмент давоо қилма селди кашадагибго қеҳқеҳиши ташлашнинг энг яхши воситаси ўйда зогча боқидири, деб тақлиф қилди.

Унинг унйга келтиригани зогча тамакки тутунини ёқтирмаган ва шу тутунини келтириб чиқарувчи нарсаси олоққ келамчелар эканлигини таъдда пайқаган. Эгеси сигаретани қеҳқеҳишири мөсими, куш уларни топиб олиб, тумшугида биттадан қуғага чиқариб ташлаган. Зогча бу ишнини ҳеч қуймагенлигини деҳқон охири тақдирга тат бериб, унйга сигарета келтиришини тўхтаган. Шу тахлитда сенин-аста чекишни ташлаган.

П. Сич зогчани ўрмондан топиб олган. Куш унинг унйда ўсиб, сўнгра унй кетган. Лекин зогча ўзининг келоскорини унутмайдик-деҳқоннинг унйга келтириб-кетиб туради. Энди унинг унйдеги ҳаво ҳамиша тоза.

Л. ТРАЦЕВСКИЙ,
ТАСС мухбири.
Минск.

Табиятшунс олимларнинг берган маълумотларига қараганда, мамлакатимизда 17—20 минг хил доривор ўсимлик бор. Ҳозирги вақтда шулардан атиги 300 га яқин ўсимликлардан доривор сифатида фойдаланилади. Медицинамизда қўлланлаётган препаратларнинг 40 проценти ўсимлик маҳсулотларидан олинади.

Табиятшунс олим, кимия фанлари кандидати Маннон Набиев ўзининг узоқ излавишлари натижасида республикамиз заминиди ўсмадиган 20 га яқин ўсимлик меваларининг шифобахш хусусиятлари ҳақида рисолада кўп қизиқарли маълумотлар келтириди. Мевалардан анжир, анор, беҳи, болабол, гилос, дўна, ёноғ, жийда, нок, олхўри ва бошқа хил ноз-неъматларнинг шифобахшлиги томонларини айтиди. уларнинг таъбиҳатини турли маҳсулотларни таъдда пайқалганда, инсон таъбиҳатини келтириб-кетиб туради. Энди унинг унйдеги ҳаво ҳамиша тоза.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш районида ўрғатиб бўлди. Архарнинг вази 200 килограммга боради. У денгиз сатҳидан 5000 метргача баландликдаги олоққ дараларда яшади.

Зўрқўз. Рангқўз йилдинда ва бошқа оёқ етмас жойларда катта-катта архар поддалари топилди.

Олимлар архарларнинг тик тоғ ёнбағирлариди шиддат билан излашларини, кўчқорлар «янги»нинг тарқалиш райони

